

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

17 юни 1999 година^{*}

По дело C-295/97

с предмет преюдициално запитване, отправено към Съда на основание член 177 от Договора за ЕО (сега член 234 ЕО) от Tribunale di Genova (Италия) в рамките на производство по дело, висящо пред този съд между

Industrie Aeronautiche e Meccaniche Rinaldo Piaggio SpA,

и

International Factors Italia SpA (Ifitalia),

Dornier Luftfahrt GmbH,

Ministero della Difesa,

относно тълкуването на член 92 от Договора за ЕО (сега член 87 ЕО),

СЪДЪТ (пети състав),

в състав: г-н J.-P. Puissochet, председател на състав, г-н P. Jann, г-н C. Gulmann, г-н D.A.O. Edward и г-н M. Wathelet (докладчик), съдии

генерален адвокат: г-н D. Ruiz-Jarabo Colomer,

секретар: г-н L. Hewlett, администратор,

като взе предвид писмените становища, представени:

- за Industrie Aeronautiche e Meccaniche Rinaldo Piaggio SpA от адв. Tomaso Galletto, адвокат от адвокатската колегия на Генуа,
- за Dornier Luftfahrt GmbH от адв. Antonio Fusillo и адв. Alessandro Fusillo, адвокати от адвокатската колегия на Рим, и адв. Gianfranco Nasuti, адвокат от адвокатската колегия на Генуа,
- за италианското правителство, от Umberto Leanza, началник отдел „Чуждестранни съдебни спорове“ на Министерство на външните работи, в качеството на представител, подпомаган от Oscar Fiumara, Avvocato dello Stato,

^{*} Език на производството: италиански.

- за Комисията на Европейските общности, за която се явява г-н Gérard Rozet, юридически съветник, и г-н Paolo Stancanelli, член на правния отдел, в качеството на представители,

като взе предвид доклада от заседанието,

след като изслуша устните становища на Industrie Aeronautiche e Meccaniche Rinaldo Piaggio SpA, за което се явяват адв. Tomaso Galletto и Ivano Cavanna, адвокат от адвокатската колегия на Генуа, на Dornier Luftfahrt GmbH, за което се явяват адвокати Antonio и Alessandro Fusillo, на италианското правителство, за което се явява г-н Oscar Fiumara, и на Комисията на Европейските общности, за което се явява г-н Paolo Stancanelli, на съдебното заседание от 27 януари 1990 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат на заседанието от 4 март 1990 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 29 юли 1997 г., постъпило в секретариата на Съда на 11 август 1997 г., Tribunale di Genova (Окръжен съд, Генуа) е отправил два въпроса на основание член 177 от Договора за ЕО (сега 234 ЕО) за тълкуване на член 92 от Договора (сега член 87 ЕО).
2. Въпросите са били повдигнати в хода на производството между Industrie Aeronautiche e Meccaniche Rinaldo Piaggio SpA ("Piaggio") и германското дружество Dornier Luftfahrt GmbH ("Dornier") относно сумата от ITL 30 028 894 382, платена от Piaggio на Dornier.
3. Piaggio купува от Dornier три самолета за италианските въоръжени сили и в изпълнение на дължимото за това плащане, от м. декември 1992 г. прави различни парични преводи, делегира плащания и цедира вземания.
4. С Наредба от 28 ноември 1994 г., приет съвместно от Министерството на промишлеността и Министерството на финансите (GURI № 281 от 1 декември 1994 г.), Piaggio е поставен по режим на особено управление съгласно Закон № 95/79 от 3 април 1979 г. (GURI № 94 от 4 април 1979 г.; „Закон № 95/79“). Това решение е следствие от съдебно решение на Tribunale di Genova от 29 октомври 1994 г., с което се обявява неплатежоспособността на Piaggio и възможността да се позволи на дружеството да се възползва от процедурата на особено управление.
5. На 14 февруари 1996 г. Piaggio прави постъпки пред Tribunale di Genova, първо, за обявяване на всички негови плащания, цесии и делегации на вземания, извършени през последните две години преди поставянето му в режим на специално управление, за нищожни по отношение на масата на несъстоятелността, и, второ, за задължаване на Dornier да върне обратно платените суми, заедно със съответните лихви. Във връзка с това Piaggio поддържа, че Dornier е получило поредица от привилегирани плащания с общ размер 30 028 894 ITL, и в нарушение на принципа на равно третиране на всички

кредитори, въпреки, че е било наясно, че Piaggio се е намирал в ситуация на преустановени плащания.

6. Piaggio основава иска си на член 67 от Закона за несъстоятелността, приложим към настоящия случай по силата на препращането в член 1 от Закон № 95/79 и член 203 от Закона за несъстоятелността, който съдържа възможност за отмяна в полза на масата на несъстоятелността на всички плащания, извършени в срок от две години преди откриването на процедурата за поставяне в режим на особено управление.
7. В своя защита Dornier твърди между другото, че Закон № 95/79 е несъвместим с член 92 от Договора.
8. Закон № 95/79 установява процедура на особено управление за големи предприятия в затруднения.
9. В съответствие с член 1, алинея 1 от този закон, тази процедура може да се приложи за предприятия, които са имали 300 или повече работници в продължение на повече от една година, и имат задължения към кредитни институции, социалните служби или социалното осигуряване или дружества с мажоритарно държавно участие, в размер на 80.444 милиарда ITL или повече, които надвишават петкратния размер на изплатения капитал на дружеството.
10. Съгласно член 1а от Закон № 95/79, процедурата се прилага и когато причината за несъстоятелността е задължение за възстановяване на суми в размер най-малко 50 милиарда ITL, равни на най-малко 51% от изплатения капитал, към държавни органи или дружества с мажоритарно държавно участие, на основание възстановяване на държавни помощи, която е противозаконни или несъвместими с общия пазар или са били отпуснати във връзка с финансиране за технологични иновации и изследвания.
11. В съответствие с първата алинея на член 2 от Закон № 95/79, за да се приложи процедурата на особено управление, предприятието трябва да е било обявено за неплатежоспособно по съдебен ред по Закона за несъстоятелността или на основание за неплащане на дължимите заплати на работниците и служителите си в продължение на най-малко три месеца. След консултации с Министерството на финансите, министърът на промишлеността може да издаде наредба, с която поставя предприятието в режим на особено управление и му разрешава, с оглед интересите на кредиторите, да продължи да осъществява стопанска дейност за срок до две години, който може да бъде удължен с още най-много две години, със съгласието на Междуведомствения комитет по индустриална политика и координация („Комитетът”).
12. Предприятията под особено управление се подчиняват на общия режим на несъстоятелността, при условията на някои дерогации, изрично предвидени в Закон № 95/79 или последващи закони. Така, както при режима на особено управление, така и при обикновена процедура по ликвидация, собственикът на неплатежоспособното предприятие не може да се разпорежда с неговите активи, които по принцип служат за удовлетворяване на кредиторите; лихвите върху съществуващи задължения се спират; плащанията за погасяване на задължения, направени в периода, предхождащ обявяването на неплатежоспособността могат

да бъдат отменени; по отношение на имуществото на предприятието не могат да се приемат индивидуални мерки на съдебно изпълнение. Обаче в случая на режим на особено управление, за разлика от нормалното производство по несъстоятелност, съгласно член 4 от Закон № 544/81 суспендирането на всеки иск за принудително изпълнение намира разширено приложение и обхваща данъчни задължения, както и глоби, лихви и други начисления във връзка със забавено плащане на корпоративни данъчни задължения.

13. Освен това според член 2а от Закон № 95/79 държавата може да гарантира изцяло или отчасти дълговете на предприятия, поставени под режим на особено управление, с цел финансиране на текущите им операции и реактивиране или довършване на заводски инсталации, сгради или оборудване по ред и условия, определени с наредба на министъра на финансите, след получаване съгласието на Комитета.
14. Допустимо е, в хода на реорганизацията да се продават помещения, принадлежащи на неплатежоспособното предприятие при спазване на процедурите, предвидени в Закон № 95/79. Съгласно член 5а от него прехвърлянето на цялото или на част от предприятието се облага с твърда такса за регистрация в размер на 1 милион ITL.
15. Освен това втората алинея на член 3 от Закон № 19/87 от 6 февруари 1987 г: (GURI № 32 от 9 февруари 1987 г.) освобождава предприятията, поставени в режим на особено управление, от задължението за плащане на глоби и парични наказания, налагани за неплащане на вноските по задължителното обществено осигуряване.
16. В съответствие с второто тире на член 2 от Закон № 95/79, когато на предприятие в режим на особено управление бъде позволено да продължи да осъществява стопанска дейност, назначеният да го управлява синдик трябва да състави подходящ бизнес план, който се разглежда от Комитета с цел определяне съвместимостта му с общите насоки на националната индустриална политика, преди планът да може да бъде одобрен от министъра на промишлеността. Решенията по въпроси като реструктуриране, продажба на активи, ликвидация или прекратяване на дружеството, докато е в режим на особено управление, подлежат на одобряване от този министър.
17. Едва в края на периода на особено управление кредиторите на предприятие, поставено под такъв режим, могат да получат вземанията си, изцяло или отчасти, чрез реализиране на активите на предприятието или новополучени печалби. Наред с това, членове 111 и 112 от Закона за несъстоятелността предвиждат, че разходите във връзка с обслужването на режима на особено управление и във връзка с продължаващата дейност на предприятието, включително договорни задължения, се покриват от приходите от реализация на активите и се ползват с предимство пред вземанията, съществуващи към датата на образуване на процедурата за особено управление.
18. Процедурата на особено управление приключва след споразумение с кредиторите и разпределяне на всички активи или щом предприятието отново започне да посреща задълженията си и възстанови своята финансова стабилност.

19. С писмо Е 13/92 (ОВ С 395, 1994 г. стр. 4), изпратено на италианското правителство съгласно член 93, параграф 1 от Договора за ЕО (сега член 88, параграф 1 ЕО), Комисията посочва, че в някои отношения Закон № 95/79 попада в приложното поле на членове 92 и последващи от Договора и изисква предварително нотифициране на всички случаи на прилагане на закона, което да позволи тяхното разглеждане в контекста на правилата за помощите за предприятия в затруднения.
20. След отговора на италианските власти, че са готови да дадат предварителна нотификация единствено в случаите, когато държавата е предоставила гаранция по член 2а от Закон № 95/79, Комисията решава да започне процедура по член 93, параграф 2 от Договора. От представените пред Съда документи не личи до този момент да е постановено окончателно решение от Комисията.
21. При тези обстоятелства националният съд, като се съмнява в съответствието на Закон № 95/79 с член 92 от Договора, решава да спре висящото пред него дело и да отправи към Съда следните въпроси за преюдициално заключение.
- "1. Може ли национален съд да поиска от Съда на Европейските общности на се произнесе пряко по въпроса за съвместимостта на законодателна разпоредба на държава-членка с разпоредбите на член 92 от Договора (държавни помощи)?
2. Ако отговорът на този въпрос е положителен: може ли да се твърди, че като установява специална административна процедура за големи предприятия, които се намират в състояние на криза, със Закон № (95) от 3 април 1995 г., и по-конкретно с онези негови разпоредби, които са посочени в настоящото постановление, Италианската държава предоставя на обхванатите от закона предприятия (т.е. големите предприятия) помощ, която противоречи на член 92 от Договора?"

Допустимост на преюдициалното запитване

22. Piaggio твърди, че преюдициалното запитване е недопустимо, защото: първо, в постановлението не уточнява ясно правният контекст на исканото тълкуване и второ, повдигнатите въпроси нямат отношение към решаването на спора, предмет на главното дело – иск за отмяна на извършени плащания, основан на общия правен режим относно несъстоятелността, което предвижда възможност за отмяна на плащания, извършени до две години преди обявяването на неплатежоспособността.
23. В това отношение, макар и в постановлението на италианския съд правният контекст действително да е описан само накратко, този факт не е основание за недопустимост на искането за преюдициално заключение. Даденото описание е напълно достатъчно и позволява поставените въпроси да бъдат ясно разбрани.
24. Освен това трябва да се има предвид, че единствен националният съд, пред когото е било заведено делото, и който трябва да поеме отговорността за постановеното от него впоследствие съдебно решение, може да прецени в светлината на конкретните обстоятелства, дали му е необходимо преюдициално заключение, за да постанови решение, както и релевантността на зададените от

него въпроси на Съда (вж., по специално Решение от 1 декември 1998 г., C-200/97, *Ecotrade*, *Recueil*, стр. I-7907, точка 25).

25. В настоящия случай е достатъчно да се отбележи, че въпросът дали система като създадената със Закон № 95/79 може да бъде квалифицирана като нова или съществуваща помощ, който Съдът ще разгледа тук по своя собствена инициатива в контекста на тясното сътрудничество с националните съдилища, което трябва да бъде установено, не е ирелевантен за решаването на спора по главното дело, като се имат предвид последиците, които националният съд може да трябва да извлече, в светлината на членове 92 и 93 от Договора, от липсата на предварително нотифициране на Комисията на системата на помощи, която би била евентуално оспорена.
26. Още повече, че поне на пръв поглед, не съществува нищо, което би оправдало твърдението, че ако *Piaggio* би бил изцяло подчинен на нормалното производство по несъстоятелност, положението на *Dornier* би било непроменено във всяко едно отношение, особено що се отнася шансовете му си да възстанови, поне отчасти, дължимите му суми, независимо от факта, че обикновената процедура по несъстоятелност също предвижда отмяна на плащания, направени през подозрителния период, предхождащ обявяването на неплатежоспособността. Този въпрос следва да бъде решен от националния съд.
27. Следователно е необходимо да се отговори на поставените въпроси.

По първия въпрос

28. С първия си въпрос националният съд пита дали може да поиска от Съда пряко да се произнесе по въпроса за съвместимостта на национална мярка с член 92 от Договора.
29. Установена практика на Съда е, че в рамките да производствата, заведени на основание член 177 от Договора, Съдът не е компетентен да тълкува националното право или да се произнася относно несъвместимостта на национална мярка с правото на Общността (вж., по-специално Решение от 21 януари 1993 г. C-188/91, *Deutsche Shell*, *Recueil*, стр. I-363, точка 27).
30. По-конкретно, във връзка със съдебния контрол за изпълнение от страна на държавите-членки на Договора, националните съдилища и Комисията играят отделни и допълващи се роли, както Съдът вече има възможност да посочи в Решението си от 11 юли 1996 г. по дело C-39/94, *SFEI* и други, , *Recueil*, стр. I-3547, точки 41 и последващи).
31. Докато оценката за съвместимост на различните видове помощи с общия пазар попада в изключителната компетентност на Комисията, при контрол за законосъобразност от страна на Съда, националният съд е този, който трябва са осигури защитата на правата на гражданите, в случаите когато в нарушено задължението за предварително нотифициране на държавните помощи на Комисията съгласно член 93, параграф 3 от Договора.
32. За да се определи дали държавната мярка, въведена от държавата без да е била взета предвид процедурата за предварително разглеждане по член 93, параграф 3

от Договора, в действителност е била подчинена на тази процедура, може да има повод да даде тълкуване на понятието за държавни помощи, което се съдържа в член 92 от Договора. Ако националният съд се съмнява дали въпросната мярка трябва да бъде квалифицирана като държавна помощ, той може да поиска от Комисията да даде разяснения този въпрос или, в съответствие с член 177 от Договора, да сезира Съда с искане за преюдициално заключение относно тълкуването на член 92 от Договора (делото SFEI, точки 49 - 51).

33. Следователно, за да се даде полезен отговор на националния съд, трябва да бъде разгледан въпросът дали система като създадената със Закон № 95/79 може да бъде квалифицирана като нова или съществуваща помощ, по смисъла на член 92 от Договора, и дали тя е трябвало да бъде на предварително нотифициране на Комисията съгласно член 93, параграф 3 от Договора.

Квалифициране като помощ

34. Както Съдът вече е имал възможност да постанови, понятието за помощ е по-широко от понятието за субсидия, тъй като обхваща не само положителни облаги като субсидиите сами по себе си, но и мерки, които под различни форми облекчават тежестите, които нормално са част от бюджета на дадено предприятие, и без следователно да са субсидии в строгия смисъл на думата, са подобни по характер и последици (вж. Решения от 15 март 1994 г. по дело C-387/92, *Banco Exterior de España*, Recueil, стр. I-877, точка 13; и *Ecotrade*, цитирано по-горе, точка 34).
35. Изразът „помощи” по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора, по необходимост съдържа в себе си и предимства, които се предоставят пряко или непряко посредством държавни ресурси или представляват допълнителна тежест за държавата или органите, определени или създадени от държавата за тази цел (вж., по-специално Решение от 7 май 1998 г., C-52/97 - C-54/97, *Viscido* и други, Recueil, стр. I-2629, точка 13).
36. По аналогия с постановеното от Съда по делото *Ecotrade* във връзка с член 4, буква в) от Договора за ЕОВС, няколко от характеристиките на системата, установена със Закон № 95/79, по-специално с оглед на фактите по главното дело и ако придаденото им по-долу значение се потвърди от препращащата юрисдикция, могат да направят възможно установяването на наличието на помощ по смисъла на член 92, параграф 1 от Договора.
37. Първо, от представените пред Съда документи е видно, че Закон № 95/79 е предназначен да се прилага изборително в полза на големи промишлени предприятия, които са изпаднали в затруднения и които имат особено големи дългове към определени класове кредитори, главно публични. Както Съдът вече постанови в параграф 38 от Решението си по делото *Ecotrade*, дори съществува голяма вероятност държавата или публични органи да са сред основните кредитори на въпросното предприятие.
38. Важно е да се отбележи и, че макар и решенията на министъра на промишлеността да поставят предприятието в затруднение под режим на особено управление и да му позволяват да продължи дейността си, доколкото това е възможно, в интерес на кредиторите и, в частност, с перспективата за

увеличаване на стойността на неговите активи, те, както постанови Съдът в параграф 39 от Решението си по делото Ecotrade и както беше потвърдено от националния съд, са били повлияни главно от загрижеността да се запази икономическата активност на предприятието по съображения, свързани с националната политика в областта на промишлеността.

39. При тези обстоятелства, като се имат предвид класовете кредитори, обхванати от разглежданото законодателство, и границите на оперативна самостоятелност на министъра, по-специално за разрешаване на неплатежоспособното предприятие да продължи стопанската си дейност, това законодателство отговаря на условието да се отнася за конкретно предприятие, което е един от определящите белези за наличието на държавна помощ (вж. в този смисъл дело от 26 септември 1996 г., C-241/94, Франция /Комисия, Rescueil, стр. I-4551, точки 23 и 24).
40. На следващо място, каквато и да е целта, преследвана от националния законодател, изглежда, че разглежданата тук правна уредба може да постави предприятията, към които се прилага, в по-благоприятно положение от останалите, доколкото им позволява да продължат стопанската си дейност при обстоятелства, в които това не би им било позволено, ако се прилагаша общите правила за несъстоятелност, тъй като при последните решаващ фактор е защитата на кредиторите. Предвид предимството, с което се ползват задължения, свързани с осъществяването на стопанска дейност, разрешението за нейното продължаване може, при тези обстоятелства да създаде допълнителна тежест за държавните органи, ако се установи, че действително държавата или държавни органи са главните кредитори на предприятието в затруднения, още повече, че по определение дълговете на това предприятие са със значителна стойност.
41. Освен предоставянето на държавна гаранция по член 2а от Закон № 95/79, което италианските власти са се съгласили предварително да нотифицират на Комисията, поставянето на предприятието по режим на особено управление, води и до удължаване на забраната за и спиране на всички индивидуални иски за принудително изпълнение на данъчни задължения и глоби, лихви и начисления за забавено плащане на дължимите корпоративни данъци, освобождаване от задължението за плащане на глоби и парични санкции за неплащане на задължителните вноски за обществено осигуряване, и прилагането на преференциална ставка при прехвърляне на предприятието или на част от него, а именно твърда такса за регистрация в размер на 1 милион ИТЛ, при условие че обичайният размер е 3% от стойността на продаваното имущество.
42. Тези предимства, предоставени от националното законодателство, могат да създадат допълнителна тежест за публичните власти под формата на държавна гаранция, фактическо освобождаване от публичен дълг, освобождаване от задължение за плащане на глоби или други парични санкции или намалена данъчна ставка. Различно би било положението, само ако се установи, че поставянето на предприятието по режим на особено управление и разрешението за продължаване неговата стопанска дейност на практика не е създавало или не би създавало допълнителна тежест за държавата, в сравнение със ситуация, при която се прилагат общите разпоредби за несъстоятелност. Тези елементи трябва да

бъдат проверени от националния съд, ако е необходимо и с помощта на разяснения от Комисията.

43. С оглед на посоченото по-горе се налага заключението, че прилагането на система от типа на въведената със Закон № 95/79, която се отклонява от общите правила на несъстоятелността, трябва да се счита за основание за предоставяне на държавна помощ по смисъла на член 92, параграф 1 от Договора, в случай че бъде установено, че:

- на предприятието е било позволено да продължи да осъществява икономическа дейност при наличието на обстоятелства, в които това не би било разрешено, ако към него се прилагаше общия правен режим на несъстоятелността, или
- предприятието се е ползвало с едно или повече предимства, като държавна гаранция, намалена данъчна ставка, освобождаване от задължение за плащане на глоби или други парични санкции или фактическо освобождаване, изцяло или отчасти, от публично задължение, за каквито предимства не биха могли да претендират други неплатежоспособни предприятия, спрямо които се прилагат общите норми за несъстоятелността.

Последиците от липсата на предварителна нотификация

44. Член 93 от Договора предвижда упражняването на постоянен надзор от страна на Комисията върху помощите и урежда приложимите за тази цел процедури. Във връзка с нови помощи, които държавите-членки биха имали намерението да предоставят, се прилага предварителна процедура, без която предоставянето на помощта не може се счита за редовно. Съгласно първото изречение на член 93, параграф 3 от Договора, Комисията трябва да бъде предварително уведомена за всяко планирано предоставяне на помощ или за промяна на вече предоставена помощ.

45. Комисията обаче е квалифицирала системата на Закон № 95/79 като „съществуваща държавна помощ”, като признава, че макар законът да е приет след влизането в сила на Договора, не е бил нотифициран в съответствие с член 93, параграф 3 от Договора. Позицията Ж се основава на съображения за експедитивност, включително собствените Ж съмнения относно квалифицирането на Закон № 95/79 като държавна помощ, продължили около 14 години, очакванията на търговците, подчинени на тази система, нейното относително рядко прилагане и невъзможността на практика да получат обратно сумите, които биха подлежали на възстановяване.

46. Тази позиция не може да бъде приета.

47. Отговорът на въпроса дали помощта е нова и следователно нейното въвеждане изисква влизането в действие на процедурата за предварително проучване, и не може да зависи от субективната оценка на Комисията.

48. Както Съдът вече е постановил в Решението си от 9 август 1994 г. (по дело C-44/93, *Namur-Les Assurances du Crédit*, Recueil, стр. I-3829, точка 13), от

съдържанието и целта на член 93 от Договора е ясно, че помощите, които са съществували преди влизането в сила на Договора и тези, които са могли редовно да бъдат приведени в действие при условията на член 93, параграф 3 от Договора, включително помощи, квалифицирани като такива във връзка с тълкуването, което дава Съдът в Решението си от 11 декември 1973 г. (по дело 120/73 *Lorenz, Recueil*, стр 1471, точки 4 - 6), трябва да се считат за съществуваща помощ по смисъла на член 93, параграф 1, когато мерките за предоставянето или изменението на помощ (като следва да се отбележи, че измененията могат да са свързани със съществуваща помощ или планирани нови помощи, които са нотифицирани на Комисията) трябва да бъдат считани за нова помощ, към която се прилага задължението за нотифициране, предвидено в член 93, параграф 3.

49. Следователно, тъй като е установено, че система като въведената със Закон № 95/79 сама по себе си може да доведе до предоставянето на държавна помощ по смисъла на член 92, параграф 1 от Договора, тя не може да бъде приведена в действие преди нотифициране на Комисията и, ако такова нотифициране е направено, преди Комисията да се е произнесла с решение, с което признава планираната помощ за съвместима с общия пазар, или, ако Комисията не вземе решение в срок от два месеца от нотификацията, преди изтичането на този срок (вж. Решението по делото *Lorenz*, точка 4).

50. Следователно отговорът на първия въпрос е:

В рамките на производство, образувано на основание на член 177 от Договора, Съдът не е компетентен да тълкува националното право или да се произнася по съответствието на национална мярка с член 92 от Договора. Обаче, ако националният съд е сезиран с искане да разгледа последиците от нарушаването на последното изречение на член 93, параграф 3 от Договора, той може да поиска от Комисията да даде разяснения по този въпрос или, в съответствие с член 177 от Договора, може или трябва да сезира Съда с преюдициално запитване относно тълкуването на член 92 от Договора, за да определи дали въпросната мярка съставлява държавна помощ, която е трябвало да бъде нотифицирана на Комисията.

Прилагането на система от типа на въведената със Закон № 95/79, която дерогира от общите правила на несъстоятелността, трябва да се счита за основание за предоставяне на държавна помощ по смисъла на член 92, параграф 1 от Договора, в случай че бъде установено, че:

- на предприятието е било позволено да продължи да осъществява икономическа дейност при наличието на обстоятелства, в които това не би било разрешено, ако към него се прилагаше общия правен режим на несъстоятелността, или

- предприятието се е ползвало с едно или повече предимства, като държавна гаранция, намалена данъчна ставка, освобождаване от задължение за плащане на глоби или други парични санкции или фактическо освобождаване, изцяло или отчасти, от публично задължение, за каквито предимства не биха могли да претендират други неплатежоспособни

предприятия, спрямо които се прилагат общия правен режим за несъстоятелността.

Тъй като е установено, че система като въведената със Закон № 95/79 сама по себе си може да доведе до предоставянето на държавна помощ по смисъла на член 92, параграф 1 от Договора, тя не може да бъде приведена в действие преди нотифициране на Комисията и, ако такова нотифициране е направено, преди Комисията да се е произнесла с решение, с което признава планираната помощ за съвместима с общия пазар, или, ако Комисията не вземе решение в срок от два месеца от нотификацията, преди изтичането на този срок.

По втория въпрос

51. Предвид дадения отговор на първия въпрос, не е необходимо да се отговаря на втория.

По съдебните разноски

52. Разходите, направени от италианското правителство и от Комисията на Европейските общности, за представяне на становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски,

По изложените съображения

Съдът (пети състав),

като се произнася по въпросите, отправени му Tribunale di Genova (Окръжен съд, Генуа) с Определение от 29 юли 1997 г., реши:

- 1. В рамките на производство по член 177 от Договора за ЕИО (сега член 234 ЕО) Съдът не е компетентен да тълкува националното право или да се произнася относно съвместимостта на национална мярка с правото на Общността. Обаче, ако националният съд е сезиран с искане да разгледа последиците от нарушаването на последното изречение на член 93, параграф 3 от Договора (сега член 88, параграф 3 ЕО), той може да поиска от Комисията да даде разяснения този въпрос или, в съответствие с член 177 от Договора, може или трябва да сезира Съда с преюдициално запитване относно тълкуването на член 92 от Договора, за да определи дали въпросната мярка съставлява държавна помощ, която е трябвало да бъде нотифицирана на Комисията.**

Прилагането на система от типа на въведената със Закон № 95/79 от 3 април 1979 г., която се отклонява от общите правила на несъстоятелността, трябва да се счита за пораждащо държавна помощ по смисъла на член 92, параграф 1 от Договора, в случай че бъде установено, че:

- на предприятието е било позволено да продължи да осъществява икономическа дейност при наличието на обстоятелства, в които това не би било разрешено, ако към него се прилагаше общия правен режим на несъстоятелността, или

- предприятието се е ползвало с едно или повече предимства, като държавна гаранция, намалена данъчна ставка, освобождаване от задължение за плащане на глоби или други парични санкции или фактическо освобождаване, изцяло или отчасти, от публично задължение, които предимства не биха могли да бъдат претендирани от други неплатежоспособни предприятия, спрямо които се прилагат общите норми за несъстоятелността.

2. Тъй като е установено, че система като въведената със Закон № 95/79 сама по себе си може да доведе до предоставянето на държавна помощ по смисъла на член 92, параграф 1 от Договора, тя не може да бъде приведена в действие преди нотифициране на Комисията и, ако такова нотифициране е направено, преди Комисията да се е произнесла с решение, с което признава планираната помощ за съвместима с общия пазар, или, ако Комисията не вземе решение в срок от два месеца от нотификацията, преди изтичането на този срок.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 17 юни 1999 година.

Подписи